

odužili. Imajmo, stoga, bar nešto od ovih osjećaja zahvalnosti prema našem Spasitelju dok molimo ovaj psalam veličanstvene zahvalnosti.²⁴

Nije teško pogoditi pjesničku strukturu psalma. Tri retka obrađuju jednu cjelovitu misao i tako sastavljaju jednu kiticu. Izuzetno se reci 19—20. i 21—22. spajaju u distihe. Redak 26. sačinjava epifonem ili zaključak. — A što bismo mogli reći o paralelizmu u pojedinim recima? Kakav je? Mislimo da bi se najispravnije kazalo kad bi se reklo da je sinoniman, jer se svaki redak sastoji od poziva i od odgovora, od uvoda u upravni govor, drugim riječima, i od samog upravnog govora. A, kako smo naglasili više puta, uvod u upravni govor i sam upravni govor sačinjavaju sinonimni paralelizam.

O. IVAN STAMBUK

SVE SNAŽNIJI EKUMENSKI POKRET

— Iz govora kardinala Bea —

Više je slušatelja imalo možda dojam da se ekumenski pokret zastavio i da se tu više ništa ne događa. Sigurno da takav dojam ne bi iznenadio nikoga nakon saborskih godina. Jasno je, da tako burna razdoblja mogu trajati samo kratko te da ustupaju mjesto mnogo mirnijem toku događaja dajući tako utisak, da se s tim zastavilo. Zato je dobro da mirno razmislimo stvarnu situaciju. Vidjet ćemo: koji su to bili glavni događaji i rezultati na ekumenskom području od posljednjeg Tjedna molitve za jedinstvo? Kakva su predviđanja za daljnji razvitak?

1. Prije svega možemo ustvrditi da je od posljednjeg Tjedna molitve za jedinstvo bilo i tzv. bučnih događaja. Glavni od tih je službeni posjet cantorbury-skog nadbiskupa dra Mihaela Ramsey-a Svetom Ocu prošlog ožujka (1966) u svojstvu predsjednika Lambeth-ske Konferencije i prema tome u ime anglikanske zajednice. Već dakle sam posjet kao takav — uz pristanak svih poglavara crkava članica anglikanske zajednice (oko stotine dijeceza na svim kontinentima) — bio je ne samo rijedak nego jedinstven

²⁴ Po župama se Dalmacije pjeva ovaj psalam na svršetku procesije Velikog petka. S egzegetskog gledišta ovaj je obred vrlo pogođen i u sebi je pun najdubljeg značenja jer time psalam postaje u tipičnom značenju velebna pjesma zahvalnica dobroti Krista, Boga-Otkupitelja.

dogadaj. Radi toga je s katoličke strane, a prvenstveno sa strane Svete Stolice taj posjet imao najsvečanije obilježje. Ne samo da je bilo svečano primanje u Sikstinskoj kapli nego se i liturgija riječi obavljala zajednički u bazilici sv. Pavla. »Zajednička deklaracija« pročitana na koncu te liturgije imala je za zadaću da učini odlučan korak, da bi se sakrila u krilo milosrđa Božjeg sva žalosna prošlost te da se otvori novo doba, nadahnuto autentičnom kršćanskom ljubavlju, ozbiljnim nastojanjem za međusobnim zbliženjem te unapređivanjem rada u vidu ujedinjenja. Sretan sam, što mogu nadodati, da jedan Mješoviti anglikanskokatolički odbor održava s uspjehom svoj prvi sastanak.

2. Kako je poznato stvoreni su mješoviti odbori: jedan s Ekumenskim odborom crkava, drugi sa Svjetskom luteranskom federacijom, dok se treći formira sa Svjetskim metodističkim odborom. Prvi od tih odbora zacrtao je pred oko godinu dana obilan program proučavanja i konkretne akcije, a taj program je odobrila Sveta Stolica te Izvršni odbor Ekumenskog savjeta. U krilu Mješovitog odbora s Ekumenskim savjetom već se počelo s proučavanjem raznih točaka programa; stvoreni su specijalizirani odbori za proučavanje važnih pitanja kao što su apostolsko nasljedstvo biskupa, odnosi sa Svetim Pismom i Predajom, mješovite ženidbe.

3. Veoma važna inicijativa koja obećava mnogo poduzeta je zadnjih tjedana: radi se o suradnji katolika s biblijskim nekatoličkim društvima. Drago mi je što mogu podvući, da je poticaj za tu suradnju došao upravo od gore spomenutih društava. Nakon što je Vatikanski sabor uočio mogućnost, da prijevode Svetog Pisma pripremaju zajednički katolički i nekatolički specijalisti, Međunarodna federacija biblijskih društava obratila se Sekretarijatu za jedinstvo s upitom, kako bi se mogla uspostaviti konkretna suradnja na tom području. Kad je promulgirana Saborska konstitucija o Objavi, koja predviđa takvu suradnju, uspostavili su se još tješnji dodiri i konačno je održan u Rimu mješoviti sastanak katoličkih i nekatoličkih specijalista, da uoče buduću suradnju. Po mom mišljenju ovi su planovi od velike povijesne važnosti. Uz pomoć Božju otvorit će novo doba autentične kršćanske suradnje u službi riječi Božje.

Moglo bi se reći isto o skupu za proučavanje, koji se držao u raznim Ekumenskim katoličkim centrima sa sekcijom »Vjera i Konsitucija« Ekumenskog savjeta crkava. Predmet sastanka bio je način svetkovanja Tjedna molitve za jedinstvo. Između ostalog stvorena je važna odluka: od 1968. Mješoviti radni odbor imat će za dužnost da pripravi zajedničke tekstove i lekcije (čitanja) za molitvu i čitanje za Tjedan, tekstove, kojim će se zatim moći služiti kršćani katolici i nekatolici. Ova odluka označuje bez sumnje važan korak na putu ujedinjenja, jer upotreba molitava i lekcija Svetoga Pisma zajedničkih kršćanima raznih vjeroispovjesti vidno očituje to jedinstvo, koje već postoji među kršćanima te uza sve razlike koje još postoje produbljuje svijet tog jedinstva kod onih koji na taj način mole.

Samo usput spominjem sudjelovanje osam katoličkih promatrača na sastanku za proučavanje predmeta »Crkva i društvo«, koji je organizirao Ekumenski savjet crkava. Podtajnik Svete kongregacije vjere msgr Ch. Möller držao je tu važno predavanje. Govorio je o Konstituciji apostolskoj o Crkvi u modernom svijetu. To je događaj koji nije potrebno komentirati.

5. Očito je da ima poteškoća na ekumenskom području. Bog ih pripušta, da iskuša našu vjeru, našu nadu, a osobito našu ljubav da bi se prepoznali oni kod kojih je krepost čvrsta (1 Kor 11, 19). Navest ću samo jedan primjer: mješovite ženidbe. Instrukcija Sv. Kongregacije naučavanja službeno je objavljena za privremeno ravnaje i konačno rješenje. U koliko je to moguće — dok među kršćanima postoji podvojenost — mora se pripraviti polako iskustvom, proučavanjem i međusobnim razgovorom, kao što se to čini djelomično u okviru ekumenskoga mješovitog odbora Katoličke crkve sa Svjetskim savjetom crkava.

Ako ima kakav problem koji ne mogu riješiti samo poglavari crkava, nego se traži suradnja svih kršćana, to je sigurno onaj koji traži suradnju onih koji su sklopili takvu ženidbu. Uostalom svi su kršćani, svaki na svoj način, obvezani da provedu u djelo pri rješavanju toga trnovitog pitanja svu svoju vjernost Kristu i Crkvi i pravu kršćansku ljubav.

6. Tako smo došli do naše zadnje točke: što svi kršćani doprinose i moraju doprinijeti za jedinstvo. Ovdje se može s radošću ustvrditi da u mnogim zemljama i područjima

ekumenska aktivnost jako raste: u bratskom susretanju i ljubavi, u međusobnom pomaganju i u suradnji, u molitvi za jedinstvo. Naš je Sekretarijat upravo za ove oblike ekumenskog rada pripremio točne smjernice, koje nažalost iz razloga neovisnih o nama, nisu još mogle biti objavljene. Nadamo se da će to uskoro biti.

Na području ekumenske aktivnosti opaža se kod mnogih kršćana izvjesna nestrpljivost: htjeli bi čim prije ostvariti jedinstvo. Ali treba ponizno voditi o tom računa da uspostava jedinstva nadmašuje sve snage i sve ljudske moći, kao što to kaže dekret o ekumenizmu (24). K tomu se treba sjetiti riječi, koje je Krist rekao apostolima: »Nije vaše da saznate vremena i časove koje je Otac zadržao u svojoj vlasti« (Dap 1, 7). Moramo težiti, pa i radi dobre pripreme za jedinstvo, da mirno i strpljivo snosimo križ podijeljenosti, iako u načelu ne moramo nikada prihvatiti sablazan podijeljenosti. Imajući to u vidu i nestrpljivost može biti jaki poticaj da se potpuno predamo radu na jedinstvu, za koje je Krist tako žarko molio. Ne može se jednostavno očekivati, da poglavari crkava ostvare jedinstvo. Svaki od nas može i mora surađivati na unapređenju pokreta za jedinstvo, a naš se prvi prinos sastoji u tom da budemo u riječima i činima pravi učenici Kristovi. S tim u vezi dekret o ekumenizmu podvlači: »Neka se svi vjernici sjete da će više pridonijeti jedinstvu kršćana, dapače da će ga ostvariti prema tome koliko budu nastojali da žive po Evandelju. Čim bude njihovo međusobno bratstvo tješnje, tim će tješnje biti njihovo općenje s Ocem, Riječju i Svetim Duhom.«

Potpuna vjernost Kristu u vjeri i ljubavi, u riječima i činima sjedinit će nas sa svakim pojedinim od naše kršćanske braće, u bratskom međusobnom pomaganju i u ispunjavanju naše zajedničke odgovornosti prema svijetu. Napokon sveta nestrpljivost potaknut će nas da se služimo nadnaravnim sredstvima za promicanje jedinstva, prije svega molitvom, čvrsto vjerujući u obećanje Kristovo: »Zaista, zaista vam kažem, što zatražite od Oca dat će vam... Ištite i primit ćete da vaša radost bude potpuna« (Iv 16, 23 sl.).

Istina je da ekumenski pokret danas nije više ona žestoka, bučna bujica, koja ruši stoljetne nasipe i brane. On je postao široka i mirna rijeka, ali isto tako moćna. Porasla je površinom i dubinom, a od svakog od nas ovisi da

se tako nastavi svaki dan sve više. Ako potpuno vjerno ispunimo naše dužnosti prema Kristu, prema njegovoj Crkvi te prema našoj braći, ako ispunimo dužnosti koje nam naša odgovornost nameće prema svijetu i za svijet, tako radimo svim snagama za veliku ideju jedinstva koja je velika dužnost sadašnjice.

Preveo: F. B. KRILIĆ

POGREBNI OBREDI

Menda nobenega verskega obreda duhovniki tako samovoljno ne izvršujejo kot ravno pogrebni obred. Kot pri vseh drugih obredih so tudi tukaj predpisi, toda ti se navadno malo upoštevajo. Po svoji uvidevnosti ali bolje iznajdljivosti nekateri duhovniki te obrede skrajšujejo. Za to ima pač vsak svoje razloge, le da se kaj takega v obrednikih ne predvideva. V Slovenskem pogrebnom obredniku se predvideva le opustitev nočnic in hvalnic, če to ni mogoče, toda določilo je jasno: Če se iz pametnega vzroka ne more opraviti niti ena nočnica brez hvalnic, naj se druge zgoraj omenjene molitve in prošnje ne izpuste.

Pri vstopu v cerkev je nadalje določeno, naj se poje rezponzorij: »Pridite na pomoč svetniki božji«, večinoma pa se to nikjer več ne poje, kar je brez dvoma škoda. S takim petjem se obred tudi ne bo bogvekako zavlekel. Res je pa, da ti spevi niso lahki, zato je za slabega pevca bolj primerno da jih le recitira. Kdor je pa zmožen, ta naj jih le poje.

Glavna težava nastane šele tedaj, ko je treba rabiti kadilo. Kadilo moramo po predpisih trikrat rabiti, če gremo tudi na dom po mrliča. Prvič na domu, kjer se pogreb začne, potem v cerkvi po liberi in nazadnje še nad odprtim grobom, ko je že krsta v grobu. Za rabo kadila so v obredniku besede: »Z nebeško vonjavo naj okrepeča tvojo dušo Bog Oče in Sin in Sveti Duh.« Pogostokrat pa se kadilo sploh ne uporablja. S tem se seveda častitljivost naših obredov precej okrni. Glavni razlog za opustitev kajenja so težave z ognjem. Odkar pa se pri nas dobi trajno oglje, ki tudi po več ur gori, je to mnogo olajšano. Seveda je treba za to ministrantov ali vsaj mežnarja, vsaj dve osebi za kadilnico, čolniček in kotliček z blagoslovljeno